

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Η έκδοση ΕΠΙ ΓΗΣ έλαβε μία εξαιρετικά τιμητική διάκριση στα Διεθνή Βραβεία «Platinum PR Awards 2015», τα οποία έγιναν στη Νέα Υόρκη, στις 26 Οκτωβρίου 2015. Απέσπασε το **Honorable Mention** στην κατηγορία «External Publication» (print or online)

ΕΠΙ ΓΗΣ

ΤΕΥΧΟΣ Νο

08

ΧΕΙΜΩΝΑΣ 2016

ΝΕΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΝΟΜΟΣ
Πολύτιμο χρηματοδοτικό εργαλείο για επενδύσεις στον πρωτογενή τομέα

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΓΡΟΤΕΣ
Τα οφέλη που προσφέρει και οι ανάγκες που καλύπτει

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ
Πελεκάνος: Ένας βιότοπος ανάπτυξης στις Πρέσπες
Συνεταιρισμός Γυναικών Μεσοτόπου: Αρωμα γυναικάς στα παραδοσιακά προϊόντα της Λέσβου
Αγρότης: Φλέβα... χρυσού στα όσπρια της θεσσαλικής γης

ΝΕΟΙ ΓΕΩΡΓΟΙ ΚΑΙ ΝΕΑ ΣΧΕΔΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ
Τραπεζικά προϊόντα Αγροτικής Ανάπτυξης για κάλυψη επενδύσεων

ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΡΓΥΡΟΤΕΧΝΙΑΣ ΣΤΑ ΙΩΑΝΝΙΝΑ
Το εντυπωσιακό έργο πολύτιμης παράδοσης άνοιξε τις πύλες του και το Πολιτιστικό Ίδρυμα του Ομίλου Πειραιώς ολοκληρώνει έναν κύκλο δημιουργίας εννέα μουσείων στην Ελλάδα

ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΤΟΣ
ΟΣΠΡΙΩΝ

2016

Η αξιοποίησή τους
στην Ελληνική Γεωργία

Ο κρίσιμος παράγοντας της διατροφής στη βιώσιμη και ανταγωνιστική κτηνοτροφία

Βασική κατεύθυνση για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής κτηνοτροφίας, σύμφωνα με τον κ. **Γ. Ζέρβα**, Καθηγητή και Διευθυντή του Εργαστηρίου Φυσιολογίας Θρέψεως & Διατροφής του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών, είναι:

1. η συνεχής αύξηση της παραγωγικότητας του ζωικού κεφαλαίου, που επιτυγχάνεται με την αύξηση της γαλακτοπαραγωγής ανά ζώο, τη βελτίωση της αναπαραγωγικής τους λειτουργίας, την επιμήκυνση της παραγωγικής ζωής των ζώων και τη μείωση των απωλειών για λόγους υγείας, και

2. η ορθολογικοποίηση του κόστους παραγωγής, με χρησιμοποίηση ισόρροπων σιτηρεσίων με το βέλτιστο δυνατό κόστος και με τη μέγιστη δυνατή βελτίωση της όλης διαχείρισης της μονάδας.

Αν και στη χώρα μας υπάρχουν αρκετές μονάδες με υψηλή γαλακτοπαραγωγή, συγκρίσιμη με αυτήν των ευρωπαϊκών χωρών, εντούτοις η όλη διαχείριση των ελληνικών αγελαδοτροφικών μονάδων υπολείπεται, κυρίως λόγω μη τήρησης και αξιολόγησης των επιμέρους παραγόντων που διαμορφώνουν το κόστος παραγωγής (αναπαραγωγή, διάρκεια παραγωγικής ζωής, χρονικό διάστημα μεταξύ δύο τοκετών κ.ά.). Σημαντικό στοιχείο επίσης, κατά τον κ. Γ. Ζέρβα, είναι η χορήγηση μη ισόρροπων σιτηρεσίων στα ζώα με συνέπεια ή να μην εκπύσσεται το παραγωγικό δυναμικό των ζώων ή να γίνεται σπατάλη θρεπτικών συστατικών. Ως συνέπεια, και στις δύο αυτές περιπτώσεις, το κόστος διατροφής διαμορφώνεται σε σχετικά υψηλά επίπεδα και κυμαίνεται από 50% έως 75% του συνολικού κόστους παραγωγής του αγελαδινού γάλακτος.

Οι παραπάνω κατευθύνσεις υλοποιούνται, στο πλαίσιο της συνεργασίας της ΔΕΛΤΑ με το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών και άλλα ερευνητικά ιδρύματα και με όχημα το ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΑΙΑ, που εφαρμόζει η εταιρεία από το 2012. Η συνεργασία περιλαμβάνει τη διεξαγωγή ερευνητικών προγραμμάτων και την παροχή τεχνικής υποστήριξης και εκπαίδευσης προς τους κτηνοτρόφους. Πιο συγκεκριμένα, για το 2016 βρίσκονται σε εξέλιξη οι παρακάτω δράσεις:

A) Πρόγραμμα συμβουλευτικής για τη βελτίωση της διαχείρισης και της διατροφής των γαλακτοπαραγωγών μονάδων

Στο πλαίσιο του προγράμματος, πραγματοποιήθηκαν ήδη με επιτυχία εκπαιδευτικές ημερίδες στις 12 Μαΐου στις Σέρρες και στις 16 Ιουνίου στην Ξάνθη, με θέμα: «**Ο κρίσιμος παράγοντας της διατροφής στη βιώσιμη και ανταγωνιστική κτηνοτροφία**».

Τις εκδηλώσεις παρακολούθησε με ενδιαφέρον πλήθος παραγωγών και εκπροσώπων των τοπικών κτηνιατρικών και γεωτεχνικών υπηρεσιών.

Ο Ιωάννης Βασταρδής, Δ/ντής «Ζώνης Συλλογής Γάλακτος ΔΕΛΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ Α.Ε.» κατά τη διάρκεια της ομιλίας του.

Διακεκριμένοι επιστήμονες και στελέχη της ΔΕΛΤΑ μίλησαν στους παραγωγούς για τη σημασία της ισόρροπης διατροφής στην παραγωγικότητα και την αναπαραγωγική λειτουργία των αγελάδων, καθώς και για τη χρήση εναλλακτικών καλλιεργειών χονδροειδών ζωοτροφών, όπως τα ψυχανθή και το σόργο, για την ορθολογικοποίηση του κόστους παραγωγής. Παράλληλα, παρουσιάστηκε μελέτη για την ωφέλεια νέων και πολλά υποσχόμενων καλλιεργειών που μπορούν να εφαρμοστούν στη χώρα μας, όπως το σόργο και η κινόα (quinoa), με ικανοποιητικά αποτελέσματα.

Στο πλαίσιο του προγράμματος, πραγματοποιήθηκαν επισκέψεις σε φάρμες των νομών Σερρών, Θεσσαλονίκης, Ξάνθης και Ροδόπης, με τη συμμετοχή επιστημόνων του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών. Πραγματοποιήθηκε συστηματική καταγραφή των στοιχείων γαλακτοπαραγωγής, διατροφής και αναπαραγωγής των ζώων κάθε κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης.

Με βάση τα στοιχεία που συλλέγονται και την αξιολόγησή τους από το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, υπό την επίβλεψη του Καθ. Γ. Ζέρβα, υποβάλλεται στον κτηνοτρόφο έκθεση προκειμένου να βελτιωθεί η διαχείριση της μονάδας, να εξασφαλισθεί το ισόρροπο των σιτηρεσίων και να βελτιωθεί το κόστος παραγωγής.

Στις ημερίδες αναφέρθηκαν, επίσης, πρόσθετες δράσεις στήριξης της γαλακτοπαραγωγού κτηνοτροφίας από τη ΔΕΛΤΑ. Μέσω του Προγράμματος Συμβολαιακής Κτηνοτροφίας σε συνεργασία με την **Τράπεζα Πειραιώς** εξασφαλίζεται η απαιτούμενη ρευστότητα στους παραγωγούς, ενώ με την προώθηση καλλιεργειών, όπως τα ψυχανθή και το σόργο, μπορούν να εξασφαλισθούν εναλλακτικές λύσεις στη διατροφή των γαλακτοπαραγωγών ζώων. Οι εκπαιδευτικές ημερίδες συνεχίζονται σε όλη τη χώρα.

B) Πειραματική μελέτη εναλλακτικών καλλιεργειών παραγωγής χονδροειδών ζωοτροφών

Σημαντική δράση του Σχεδίου Δράσης ΓΑΙΑ για το 2016 είναι η μελέτη εναλλακτικών καλλιεργειών παραγωγής χονδροειδών ζωοτροφών. Σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Επιστήμης Ζωικής Παραγωγής Γιαννιτών, πραγματοποιήθηκε σπορά κτηνοτροφικού σόργου, στο αγρόκτημα του Ινστιτούτου. Το πείραμα έχει σχεδιαστεί για να αξιολογηθεί το σόργο σε σχέση με το καλαμπόκι, τόσο σε επίπεδο αγρού όσο και κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης (επίδραση στο κόστος διατροφής των ζώων και την παραγωγή του γάλακτος).

Ο κ. **Β. Χριστοδούλου**, Διευθυντής του Ινστιτούτου Επιστήμης Ζωικής Παραγωγής Γιαννιτών, αναφερόμενος στα πλεονεκτήματα του κτηνοτροφικού σόργου, τόνισε μεταξύ άλλων ότι το σόργο μπορεί να καλλιεργηθεί τόσο για καρπό, όσο και για χλωρή νομή και μπορεί για τη χώρα μας να αποτελέσει μια σημαντική χονδροειδή ζωοτροφή για τη διατροφή των μηρυκαστικών, ειδικά των αγελάδων γαλακτοπαραγωγής.

Ο κ. **Ι. Χατζηγεωργίου**, Επίκουρος Καθηγητής του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών, αναφερόμενος στις εναλλακτικές καλλιέργειες παραγωγής χονδροειδών ζωοτροφών, ανέλυσε τα πλεονεκτήματα της καλλιέργειας των χορτοδοτικών ψυχανθών, σε συγκαλλιέργεια με τα σιτηρά, όπως αυτά προέκυψαν από τις μέχρι σήμερα πειραματικές καλλιέργειες που πραγματοποίησε το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ ΓΑΙΑ. Μεγάλη ώθηση στην καλλιέργεια των χορτοδοτικών ψυχανθών πρόκειται να δώσει και η αναμενόμενη ένταξή τους στην συνδεδεμένη ενίσχυση. Για το κτηνοτροφικό σόργο ανέφερε ότι στις μεσογειακές περιοχές παρουσιάζει πλεονεκτήματα, καθώς απαιτεί 25 - 50 % λιγότερο νερό για την ολοκλήρωση της καλλιέργειας και αποδίδει 30% έως και 50% περισσότερη χλωρομάζα με την ίδια άρδευση.

Η αξιολόγηση των πρώτων αποτελεσμάτων του προγράμματος βελτίωσης της διαχείρισης και της διατροφής των γαλακτοπαραγωγών αγελάδων έγινε αντικείμενο αναφοράς στο 31ο ετήσιο επιστημονικό συνέδριο της Ελληνικής Ζωοτεχνικής Εταιρείας (5-7 Οκτωβρίου, Σέρρες). Επιπλέον στο 1ο διεθνές συνέδριο Agroeology 2016 (3-4 Οκτωβρίου, Αθήνα) αναδείχθηκε η οικολογική και περιβαλλοντική διάσταση της ενσωμάτωσης στο σιτηρέσιο των αγελάδων προϊόντων (ζωοτροφές) από την καλλιέργεια των ψυχανθών, που αποτελούν και τον βασικό άξονα του ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ ΓΑΙΑ.